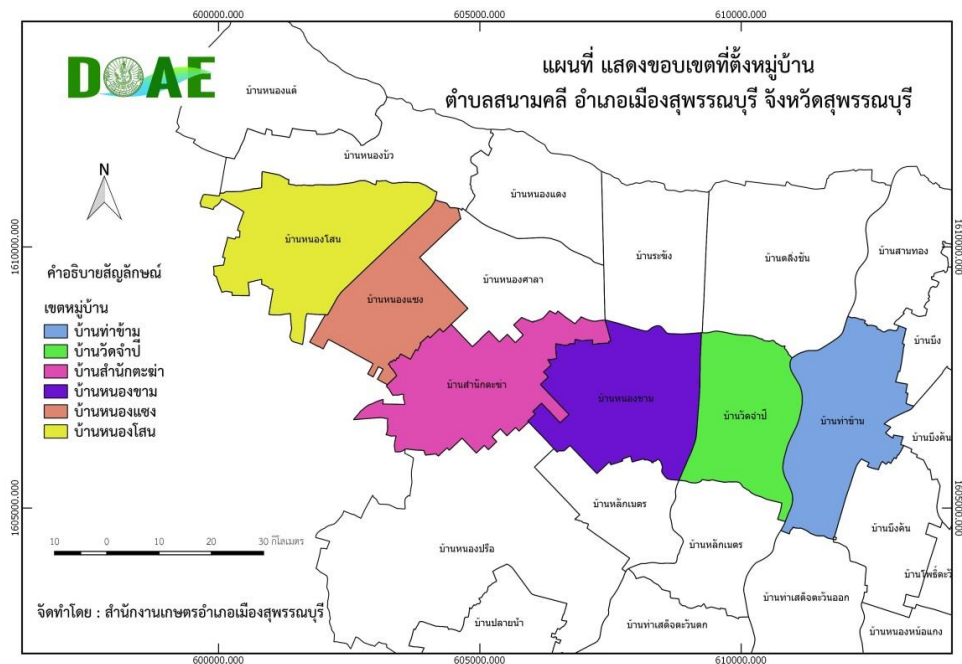

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรตำบลสนามคลี

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี
กรมส่งเสริมการเกษตร
พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรตำบลสนามคลี จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาการเกษตรของตำบล ซึ่งเป็นกลไกในการปฏิบัติงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล สามารถใช้เป็นแนวทางในการทำงานโครงการสำคัญต่าง ๆ เช่น โครงการส่งเสริมการผลิตพืช สัตว์ ประมง และดิน โครงการฟื้นฟูอาชีพเกษตรกร โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ฯลฯ

ภายในเล่มประกอบไปด้วยข้อมูลพื้นฐานทางการเกษตร สถานการณ์ของชุมชน ปัญหาศักยภาพวิสัยทัศน์ของชุมชน โดยแสดงถึงการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล แนวทางการพัฒนาการเกษตร รวมทั้งโครงการและกิจกรรมที่เกิดจากความต้องการของเกษตร

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลสนามคลี ขอขอบคุณเกษตรกร ผู้นำกลุ่มอาชีพผู้นำชุมชน คณะกรรมการศูนย์ฯ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ ที่ให้ข้อมูลและแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรในครั้งนี้ลุล่วงอย่างดียิ่ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ภาครัฐและเอกชนที่ได้ศึกษา คงให้การสนับสนุน โครงการกิจกรรมที่เกษตรกรได้เสนอความต้องการที่เป็นจริงด้วย

นางอรอนงค์ สว่างศรี

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลสนามคลี

พฤษภาคม 2561

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 โครงการพัฒนาชุมชน	1
บทที่ 2 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของชุมชน	3
2.1 ข้อมูลทางด้านกายภาพ	3
2.2 ข้อมูลด้านชีวภาพ	9
2.3 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ	9
2.4 ข้อมูลด้านสังคม	9
2.5 ข้อมูลการเกษตรประจำตำบล	11
บทที่ 3 สถานการณ์ของชุมชน	16
3.1 ปัญหาของชุมชน (เรียงลำดับความสำคัญ)	16
3.2 ลำดับความสำคัญของปัญหาชุมชน	16
3.3 แนวทางพัฒนาชุมชน	17
3.4 วิสัยทัศน์ของชุมชน	17
บทที่ 4 แนวทางการพัฒนาชุมชน	18
4.1 การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่โดยใช้เครื่อง SWOT Analysis	18
4.2 แผนพัฒนาการเกษตรตำบลนามคลี	21

บทที่ ๑

โครงการพัฒนาชุมชนตำบลสนามคลี อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หลักการเหตุผล

การพัฒนาการเกษตรของตำบลสนามคลี เป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาตำบลซึ่งต้องอาศัยข้อมูลเช่น ข้อมูลกายภาพ ข้อมูลชีวภาพ เศรษฐกิจและสังคม ในอดีตพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรที่ประกอบอาชีพด้านการเกษตรจะเป็นผู้รับและปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรของเกษตรกร ทั้งด้านเทคโนโลยีการผลิตการเกษตรแผนใหม่ การแปรรูป การตลาด ฯลฯ แต่สุดท้ายการพัฒนาในลักษณะดังกล่าวส่งผลให้ระบบการผลิตการเกษตรของเกษตรกรจะเป็นไปในรูปแบบอิสระ ต่างคนต่างทำกิจกรรมของตนเอง ขาดความมั่นคง/ยั่งยืน รวมทั้งรายได้และความเป็นอยู่ของเกษตรกรไม่ดีขึ้นไปกว่าเดิมที่เป็นอยู่

ฉะนั้น ในการพัฒนาการเกษตรแนวใหม่ภายใต้การดำเนินการและประสานงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลสนามคลี อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จึงได้ร่วมกันกำหนดแนวทางและรูปแบบในการพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรของเกษตรกร โดยมุ่งเน้นให้เกษตรกรต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางและแผนพัฒนาตำบลอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาที่มีความชัดเจนตลอดจนให้ทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ความรู้และเทคโนโลยีการผลิตแผนใหม่ที่เหมาะสม และปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาอาชีพการเกษตรที่มีความสอดคล้องและตรงกับความต้องการของผู้บริโภค ทั้งในและต่างประเทศ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของชุมชนเอง
๒. เพื่อให้ชุมชนมีบทบาทในการพัฒนาทุกขั้นตอนคือ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมทุน และร่วมรับผลประโยชน์
๓. เพื่อเป็นกลไกในการทำงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร โดยให้ทุกหน่วยงาน/องค์กร ได้มีกระบวนการทำงานในลักษณะของการบูรณาการ
๔. สร้างเครือข่ายและให้มีการเชื่อมโยงกระบวนการ การผลิต การตลาด ด้านการเรียนรู้ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตด้านการเกษตร การเพิ่มมูลค่าและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรอย่างครบวงจร
๕. สร้างรายได้และความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้มีความมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นำเสนอแผนขอรับการสนับสนุน จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
2. ชุมชนสามารถกำหนดเป้าหมายการพัฒนา และการผลิตด้านการเกษตรที่มีประสิทธิภาพและสามารถที่จะพัฒนาด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เกษตรกรได้รับการพัฒนามารถเข้าถึงการมีส่วนร่วมในการจัดทรัพยากรในชุมชนอย่างยั่งยืนและเกิดประโยชน์สูงสุด
4. รัฐให้การสนับสนุนบริการขั้นพื้นฐานที่จำเป็น รวมทั้งการแก้ไขปัญหาอุปสรรค

พื้นที่เป้าหมาย

ดำเนินการในหมู่ที่ ๑ - ๖ ตำบลสนามคลี อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๒ - กันยายน ๒๕๖๕

งบประมาณที่ใช้และแหล่งที่มา

กรมส่งเสริมการเกษตรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลสนามคลี
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ
- สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี
- สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี

บทที่ ๒

สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของชุมชน

๒.๑ ข้อมูลด้านกายภาพ

♦ ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลสนามคลี

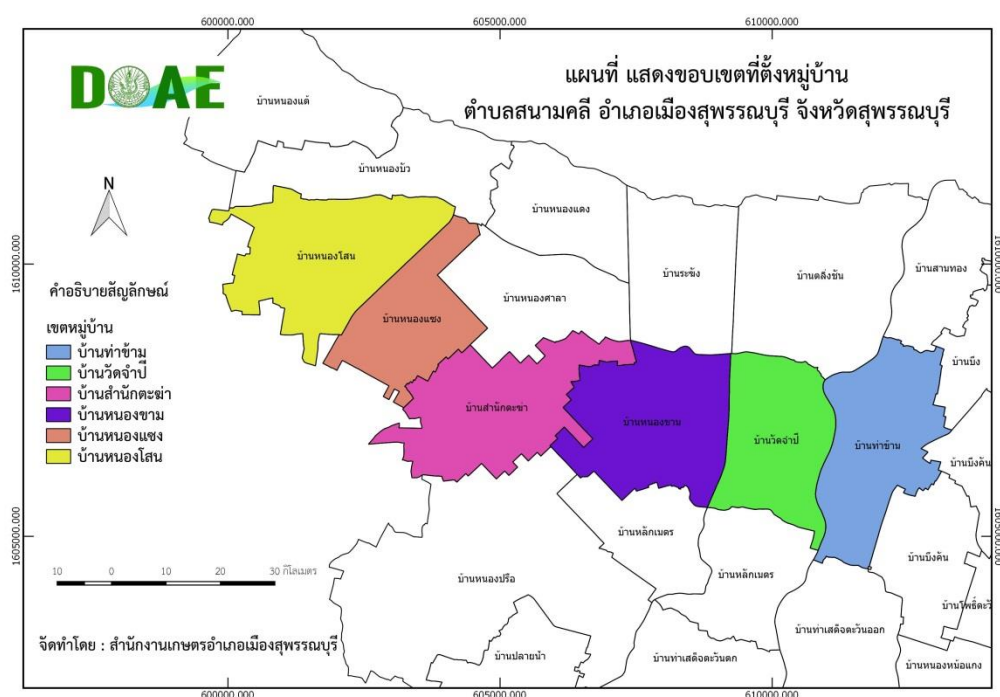
ตำบลสนามคลี ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ทั้งสิ้นประมาณ 40,266 ตารางกิโลเมตร (25,166.25 ไร่) เป็นตำบลหนึ่งที่อยู่ใกล้กับตัวเมืองสุพรรณบุรี ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ระยะทางประมาณ 20 กิโลเมตร) โดยมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ หมู่ที่ 1,3,7 ตำบลลิ้นช้าง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ทิศใต้ ติดต่อกับหมู่ที่ 6,,7,9 ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับหมู่ที่ 5ตำบลสระแก้ว และหมู่ที่ 6 ตำบลบ้านโพธิ์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับหมู่ที่ 7,9 ตำบลพลับพลาไชย ตำบลบ้านไฉญ อำเภออู่ทองจังหวัดสุพรรณบุรี

◆เส้นทางการคมนาคม

ตำบลสนามคลี มีถนนลาดยางครบทุกหมู่บ้าน ทำให้การคมนาคมสะดวก มีการติดต่อสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว และมีเส้นทางคมนาคมติดต่อกับที่ว่าการอำเภอเมืองสุพรรณบุรีได้ ๒ เส้นทาง ดังนี้

๑. ถนนสายสุพรรณบุรี – ด้านช้าง (เส้นคันคลองวัดป่า) ผ่านหมู่ที่ ๒ , ๔ และ ๖ ระยะทาง ๘ กิโลเมตร
๒. ถนนลาดยางสายสุพรรณบุรี – สนามคลี ผ่านหมู่ที่ ๑ , ๕ , ๒ และ ๓ ระยะทาง ๖ กิโลเมตร

ข้อมูลสถานที่สำคัญของตำบลสนามคลี

การประปา

- ★ มีประปาใช้ทุกครัวเรือน ใช้ประปาหมู่บ้าน ซึ่งทุกหมู่บ้านมีประปาหมู่บ้านละ ๑ แห่งรวมมีประปาหมู่บ้าน จำนวน ๖ แห่ง

ด้านการศึกษา

- ★ มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๓ แห่ง
 - ๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าข้าม ที่ตั้งหมู่ที่ ๑
 - ๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองขาม ที่ตั้งหมู่ที่ ๓
 - ๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสำนักตะฆ่า ที่ตั้งหมู่ที่ ๔
- ★ สถานศึกษาระดับอนุบาล-ประถมศึกษา จำนวน ๒ แห่ง
 - ๑. โรงเรียนวัดจำปีที่ตั้งหมู่ที่ ๒
 - ๒. โรงเรียนบ้านหนองขาม ที่ตั้งหมู่ที่ ๓
 - ๓. โรงเรียนบ้านหนองโสน ที่ตั้งหมู่ที่ ๕
- ★ สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๐ แห่ง

ด้านการสาธารณสุข

- ★ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล จำนวน ๒ แห่ง
 - ๑. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพบ้านหนองขาม ที่ตั้งหมู่ที่ ๓
 - ๒. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ บ้านสำนักตะฆ่า ที่ตั้งหมู่ที่ ๔

ด้านศาสนา

- ★ วัด จำนวน ๘ แห่ง
 - ๑. วัดจำปา ที่ตั้งหมู่ที่ ๑
 - ๒. วัดสกุลปักชี ที่ตั้งหมู่ที่ ๑
 - ๓. วัดจำปี ที่ตั้งหมู่ที่ ๒
 - ๔. วัดสมอลม ที่ตั้งหมู่ที่ ๒
 - ๕. วัดสังฆมงคล (หนองขาม) ที่ตั้งหมู่ที่ ๓
 - ๖. วัดผดุงศรัทธาราชภูรี ที่ตั้งหมู่ที่ ๔
 - ๗. วัดหนองโสน ที่ตั้งหมู่ที่ ๕
 - ๘. วัดสองเขต ที่ตั้งหมู่ที่ ๕

♦ข้อมูลแหล่งน้ำ

1. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดอนเจดีย์ จะส่งน้ำสำหรับเพาะปลูกพืช การประมง การปศุสัตว์และอุปโภค บริโภคจำนวน 923 ครัวเรือน พื้นที่ประมาณ 7,953 ไร่ ให้กับเกษตรกรในพื้นที่หมู่ที่ 1-6 ได้แก่คลอง 1 ขวา 1 ขวา และคลอง 1 ซ้าย 1 ขวา
2. แหล่งน้ำธรรมชาติ 4 สาย
3. บึง สระ หนอง 7 แห่ง
4. แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย บ่อบาดาล 13 แห่ง บ่อน้ำตื้น 2 บ่อ และ ประปาหมู่บ้าน 5 แห่ง

♦สภาพภูมิอากาศ ปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิ

สภาพภูมิอากาศ อุณหภูมิ ความชื้นและปริมาณการกระจายตัวของฝนที่ตกในเขตตำบลโพธิ์พระยา จะมีฝนตกในช่วงเดือนกันยายน – ตุลาคม ทั้งนี้จะมีฝนตกเฉลี่ยตลอดปี ๘๙๙ มม. และจะมีจำนวนฝนตกต่อปีเท่ากับ ๑๐๒ วัน และเดือนที่มีฝนตกมากที่สุด คือ เดือนกันยายน จำนวน ๒๐ วัน ระยะเวลาที่ฝนตกในท้องที่เป็นตัวกำหนดเพื่อใช้ประกอบในการปลูกพืชที่เหมาะสมกับปริมาณน้ำฝนที่ต่ำในแต่ละปี (ตารางที่ ๑)

ตารางที่ ๑ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๖๐
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ปี เดือน	ปริมาณน้ำฝนที่ตก (มม.)				
	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มม.)	๘๗.๔๑	๗๙.๔๘	๘๐.๐๕	๙๐.๙๑	๘๖.๗๓
๑. มกราคม	๐	๐	๑๑.๕	๔๘.๗	๔.๒
๒. กุมภาพันธ์	๐	๐	๐	๐	๘.๔
๓. มีนาคม	๑.๒	๐	๕๙.๔	๔๐.๒	๒๑.๕
๔. เมษายน	๓	๗๖	๑๐๐.๗	๐	๔๕.๒
๕. พฤษภาคม	๗๖.๓	๓๘	๘.๕	๑๑๕.๒	๑๑๗.๗
๖. มิถุนายน	๑๙๖	๖๐.๒	๖๖.๑	๑๘๔.๙	๑๐๑.๓
๗. กรกฎาคม	๑๐๓.๑	๖๕.๘	๑๐๓.๓	๑๕๗	๑๑๗.๘
๘. สิงหาคม	๑๙๗.๕	๑๕๑.๙	๑๐๙	๑๐๐.๒	๑๓๔.๓
๙. กันยายน	๒๐๔.๖	๒๙๑.๗	๓๒๐.๔	๑๐๙.๙	๒๕๖.๑
๑๐. ตุลาคม	๙๙	๑๓๘	๑๑๐	๒๔๕.๘	๑๘๙.๖
๑๑. พฤศจิกายน	๑๖๘.๑	๑๒๘.๙	๗๑.๗	๘๘.๔	๓๙.๑
๑๒. ธันวาคม	๐.๑	๓.๒	๐	๐.๖	๕.๖

ข้อมูล : สถานีตรวจอากาศจังหวัดสุพรรณบุรี ณ ปี ๒๕๖๐

♦ข้อมูลกลุ่มชุดดิน ความเหมาะสมของดินและคุณภาพดิน

ตำบลสนามคลี มีลักษณะส่วนใหญ่ที่เหมาะสมกับการเกษตรกรรม ประกอบด้วย ชุด/กลุ่มดินประมาณ ๓ ชุด /กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๓ , ๗ และ ๒ , ๑ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กลุ่มชุดดินที่ ๓ กลุ่มชุดดินนี้มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีดำ ส่วนดินล่างมีสีเทาหรือน้ำตาลอ่อน มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาลหรือสีแดง พบบริเวณที่ราบลุ่มหรือที่ราบเรียบ เป็นดินลึกมีการระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ถ้าพบบริเวณชายฝั่งทะเลมักมีเปลือกหอยอยู่ในดินชั้นล่าง โดยปกติดินกลุ่มนี้จะมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติระดับปานกลาง มีปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกรดเล็กน้อย มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕ – ๖.๕ ส่วนดินชั้นล่างหากมีเปลือกหอยปะปนจะมีปฏิกริยาเป็นด่างอ่อนหรือมีความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๗.๕ – ๘.๐

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา หรือยกร่องปลูกพืชผักผลไม้ ซึ่งไม่ค่อยจะมีปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน แต่ถ้าเป็นที่ลุ่มมาก ๆ จะมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมในฤดูฝน

ชุดดินที่อยู่กลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินสมุทรปราการ บางกอก ฉะเชิงเทรา พินาย บางแพ สิงห์บุรี การใช้ประโยชน์กลุ่มชุดดินที่ ๓ ที่เหมาะสมน่าจะเป็นการใช้ที่ดินแบบไร่นาสวนผสม การใช้ที่ดินทั้งการปลูกข้าว หรือทำนา ปลูกไม้ผล ทำสวนผัก และมีการเลี้ยงสัตว์ ควบคู่กันไป เกษตรกรผู้ถือครองที่ดินจะเลือกทำกิจกรรมใดบ้าง ขึ้นอยู่กับขนาดของพื้นที่ถือครองและสภาวะทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะราคาพืชผล และความต้องการของตลาด สำหรับผลิตผลที่จะผลิติดอกสู่ตลาดที่คาดว่าจะให้ผลตอบแทนสูง และกิจกรรมในไร่นาสวนผสมนั้น จะต้องเอื้อประโยชน์ต่อกันจึงจะช่วยให้ลดต้นทุนการผลิต

กลุ่มดินชุดที่ ๗ กลุ่มดินชุดนี้มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว มีสีเทาหรือสีน้ำตาลปนเทา พบจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงปะปนตลอดชั้นดิน กลุ่มดินนี้เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดพวกดินตะกอนลำนํ้าเป็นดินลึก มีการระบายน้ำค่อนข้างเลว พบบริเวณที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ปฏิกริยาเป็นกรดเล็กน้อยถึงปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๖.๐ – ๗.๐

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าว ส่วนใหญ่ใช้ทำนา ถ้าหากมีการชลประทานและการจัดการที่ดีสามารถทำได้ ๒ ครั้ง ให้ผลผลิตค่อนข้างสูง

ชุดดินที่อยู่กลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินนครปฐม ฝักกาด อุดรดิตถ์ ท่าตูม เดิมบาง สุโขทัย พิจิตร กลุ่มดินชุดที่ ๒๑ ลักษณะเนื้อดินเป็นดินร่วน หรือร่วนปนทรายแป้ง หรือดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลปนเทา หรือสีน้ำตาลอ่อน พบจุดประสีเทา สีน้ำตาล หรือสีน้ำตาลเหลืองตลอดหน้าตัดชั้นดิน ส่วนใหญ่จะพบเกลือไม่กร้า ปะปนอยู่กับเนื้อดิน ดินเป็นกรดถึงปานกลาง ค่าความเป็นกรดเป็นด่างอยู่ระหว่าง ๕.๕ – ๗.๐ มีความอุดมสมบูรณ์อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๒ แสดงข้อมูลความเหมาะสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช

ชื่อชุดดิน	การจัดความเหมาะสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช			
	นาข้าว	พืชไร่	ไม้ยืนต้น	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์
เดิมบาง	มม.	มย.	มป.	มม.
ดอนเจดีย์	มม.	มย.	มม.	มย.
หางดง	มย.	มย.	มม.	มม.
มโนรมย์	มป.	มม.	มม.	มม.
นครปฐม	มม.	มย.	มป.	มม.
พิจิตร	มย.	มม.	มม.	มม.
ปากท่อ	มย.	มม.	มม.	มม.
สระบุรี	มย.	มม.	มม.	มม.
สระบุรี บนที่สูง	มย.	มม.	มม.	มม.

หมายเหตุ:มย. คือ มีความเหมาะสมอย่างยิ่งมป. คือ มีความเหมาะสมปานกลาง

มม. คือ มีความเหมาะสมน้อย

มม. คือ ไม่มีความเหมาะสม

◆ ลักษณะสภาพพื้นที่

♦ ๖. ปฏิทินการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์

[illegible]

๒.๒ ข้อมูลด้านชีวภาพ

♦จำนวนประชากร และครัวเรือน

ตำบลสนามคลี มีประชากรจำนวน ๒๓๔๙ ครัวเรือน โดยเป็นครัวเรือนเกษตรกร
จำนวน ๓๕๔ ครัวเรือน

ตารางที่ ๓ แสดงข้อมูลจำนวนประชากรของตำบลสนามคลี

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน ครัวเรือน ทั้งหมด	จำนวนประชากร (คน)			จำนวนเกษตรกร		
			ชาย	หญิง	รวม	ครัวเรือน	จดทะเบียน แล้ว	ไม่ได้จด ทะเบียน
รวมทั้งสิ้น		๒๓๔๙	๔๑๗๕	๔๒๔๒	๘๔๑๗	๗๖๒	๗๖๒	-
๑	ท่าข้าม	๓๖๕	๕๙๐	๖๐๗	๑๑๙๗	๑๑๑	๑๑๑	-
๒	จำปี	๔๑๙	๖๗๘	๖๙๕	๑๓๗๓	๑๒๗	๑๒๗	-
๓	หนองขาม	๗๖๙	๑๑๘๐	๑๒๙๘	๒๔๗๘	๑๔๒	๑๔๒	-
๔	สำนักตะค่า	๔๕๕	๑๐๔๕	๑๐๘๒	๒๑๒๗	๑๔๘	๑๔๘	-
๕	หนองโสน	๑๘๖	๓๙๓	๔๓๘	๘๓๑	๑๒๒	๑๒๒	-
๖	หนองแขง	๑๕๕	๒๘๙	๓๒๒	๖๑๑	๑๑๒	๑๑๒	-

ที่มา : สำนักงานทะเบียนราษฎร อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๒.๓ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

ตำบลสนามคลีมีแหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่

๒.๔ ข้อมูลด้านสังคม

♦ประวัติความเป็นมาของสมาชิกในชุมชน รูปแบบการตั้งถิ่นฐาน

เดิมพื้นที่ของตำบลเป็นที่ตั้งของหมู่บ้านท่าข้ามสนามคลี ซึ่งอยู่ในเขตการปกครอง
ของตำบลถึงชั้นโดยมีหมู่บ้านในปกครองหลายหมู่บ้านและมีอาณาเขตกว้างขวางยากแก่การปกครอง และการ
พัฒนาทั่วถึง จึงได้แยกออกเป็นตำบลสนามคลี มีหมู่บ้านในเขตตำบล 6 หมู่บ้าน ในปี 2502 ส่วนชื่อท่าข้าม
เป็นชื่อของหมู่ที่ 1 ในตำบล โดยมีกำนันคนปัจจุบันคือ นายสุเมศ ฉิมเพชร แบ่งการปกครองออกเป็น 6
หมู่บ้าน ประกอบด้วย

- หมู่ที่ 1 บ้านท่าข้าม นางโสภี พรหมพ่วง เป็นผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ 2 บ้านวัดจำปี นายอภิสิทธิ์ ธีญญพัฒน์นันท เป็นผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ 3 บ้านหนองขาม นายสุเมศ ฉิมเพชร เป็นกำนัน
- หมู่ที่ 4 บ้านสำนักตะค่า นายสมปอง ทองแท้ เป็นผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ 5 บ้านหนองโสน นางคำนิง โตยะบุตร เป็นผู้ใหญ่บ้าน
- หมู่ที่ 6 บ้านหนองแขง นายสมพงษ์ ชุ่มสุวรรณ เป็นผู้ใหญ่บ้าน

ปัจจุบันได้ยกระดับการปกครองจากเดิม เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลสนามคลี โดยมี นายเทิดมงคล สุพรรณคง เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและมีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 12 คน ประกอบด้วย

- 1.นายเทิดมงคล สุพรรณคง ดำรงตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
- 2.นายเฉลิม สิงหาพันธ์ ดำรงตำแหน่ง รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
- 3.นายโสพล เมียงแก ดำรงตำแหน่ง รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
- 4.นายหวังเต๊ะ ฉิมเพ็ชร ดำรงตำแหน่ง เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
- 5.นายทุม สีน้าเงิน ดำรงตำแหน่ง ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 6.นายมานิช ศรีคำ ดำรงตำแหน่ง รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 7.พ.จ.ต.จักรวาล เหมือนบางซื่อ ดำรงตำแหน่ง เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 8.นายธนกิจ ศิริศักดิ์ ดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 9.นายประจวบ ออละเอี่ยม ดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 10.นายเชษฐา สุดโต ดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 11.นายวิโรจน์ แป้นแก้ว ดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 12.นายบรรจง ศรีสมงาม ดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 13.นายบุญธรรม อ้าแก้ว ดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 14.นางสาวณัฐริการ์ โพรามาท ดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 15.นายจอง นวนนบ ดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 16.นายสกล การะเกตุ ดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 17.นายมานิช เกษสมบูรณ์ ดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ตารางที่ ๔ แสดงระดับการศึกษา และศาสนสถานของตำบลสนามคลี

หมู่ที่	จำนวนสถานศึกษาและศาสนสถาน (แห่ง)				
	ระดับประถม	ระดับมัธยม	วัด	โบสถ์	ศูนย์เด็กเล็ก
1	-	-	2	-	2
2	1	-	2	-	1
3	1	-	1	-	-
4	1	-	1	-	1
5	1	-	2	-	-
6	-	-	-	-	-
รวม	4	-	8	-	4

♦ผู้นำตามธรรมชาติ กลุ่มตามธรรมชาติ

เกษตรกรตำบลสนามคลีมีการรวมกลุ่มกันประมาณ ๕-๑๐ คน โดยมีหัวหน้ากลุ่ม ๑ คน ออกรับจ้างขนข้าวเปลือกหลังการเก็บเกี่ยว และยังรวมกลุ่ม ๓-๕ คน ออกรับจ้างฉีดยาฆ่าแมลงนาข้าว โดยมีหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้รับงาน

♦องค์กรในชุมชน

ตำบลสนามคลีมีองค์กรต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาและดูแลสังคม เช่น อสม. อพพร. , คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ , รวมทั้งผู้นำท้องถิ่น, กลุ่มต่าง ๆ เป็นต้น

๒.๕ ข้อมูลการเกษตรประจำตำบล

♦พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลสนามคลี มีดังนี้

๑.) ข้าว

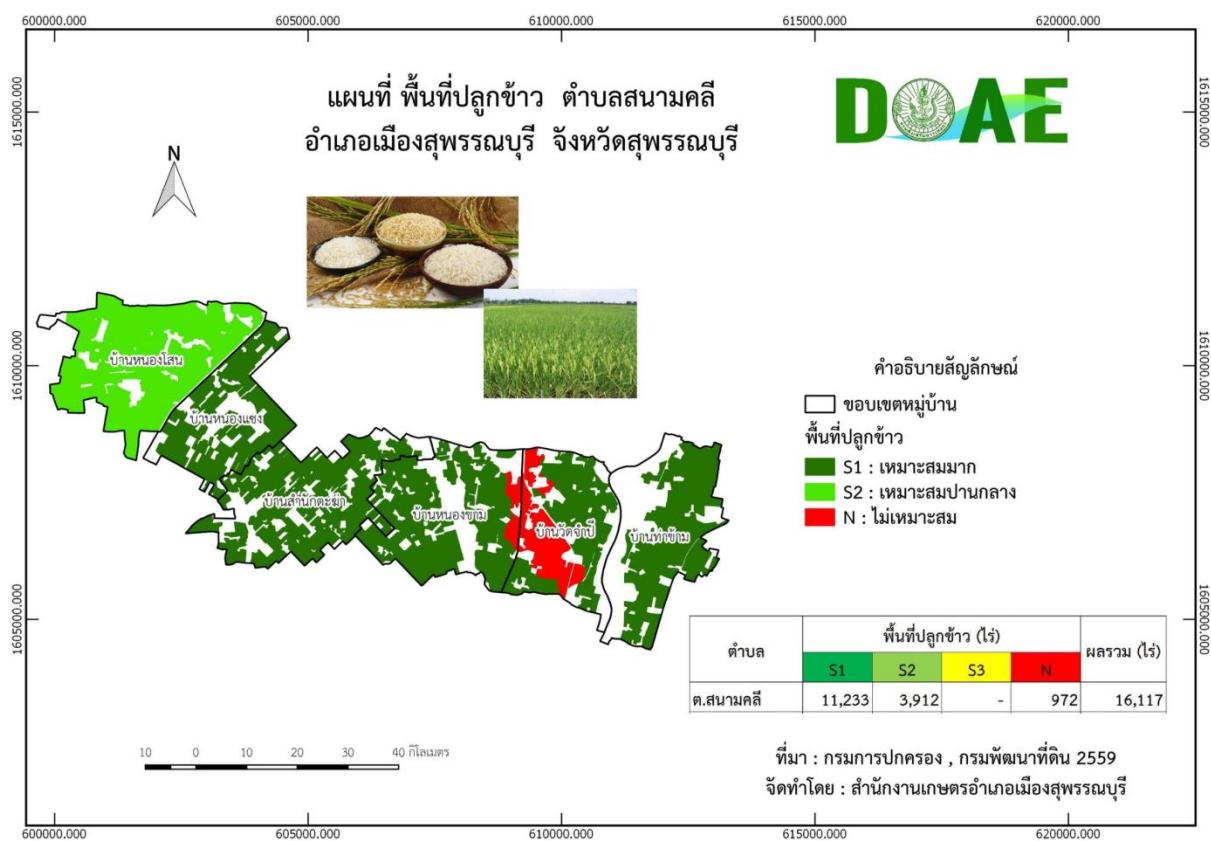
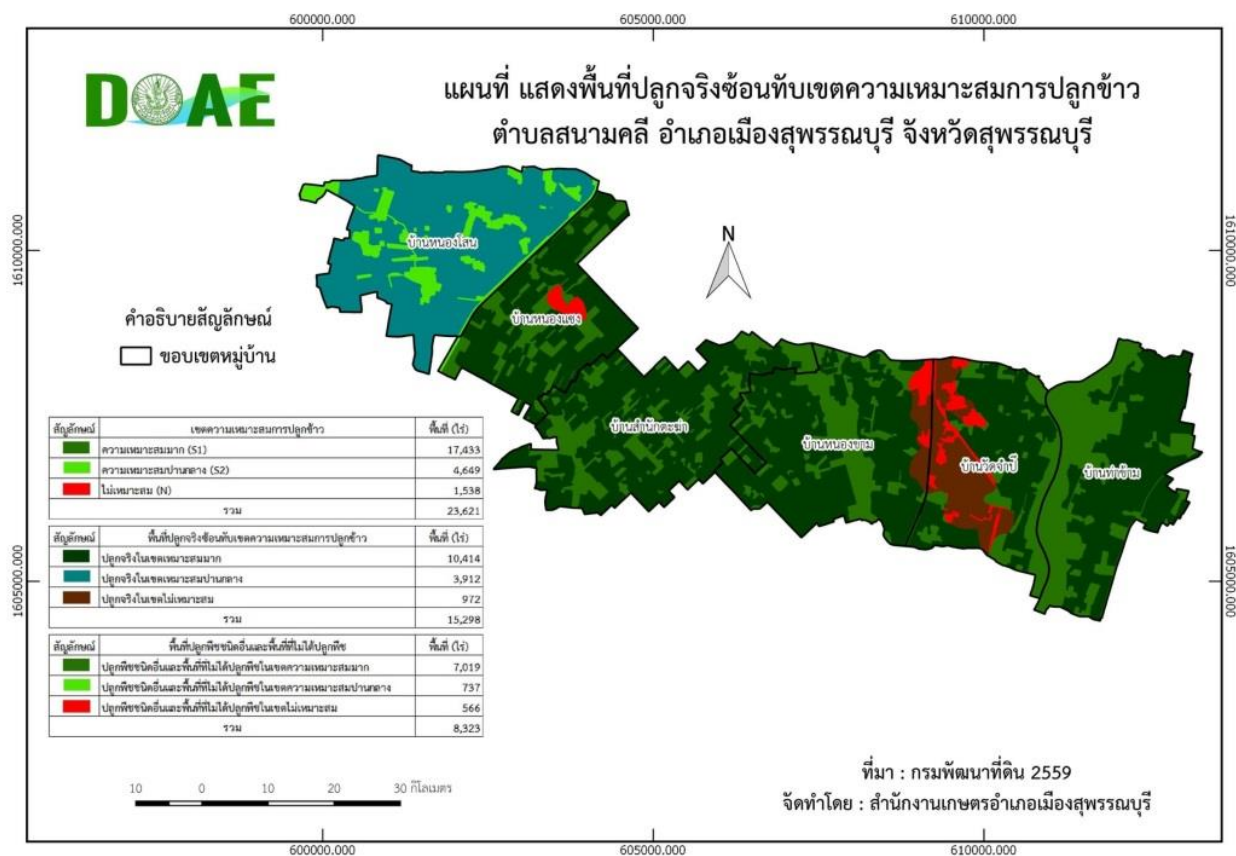
ตำบลสนามคลีมีเกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกข้าวเป็นอาชีพหลักโดยแยกเป็นข้าวนาปี มีเกษตรกรปลูกข้าวนาปี จำนวนทั้งสิ้น๗๖๒ครัวเรือน พื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปี จำนวน๑๕,๒๘๘ ไร่ โดยเกษตรกรจะเริ่มปลูกตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม ของทุกปี ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่จะปลูกข้าวพันธุ์ กข.๔๑ คิดเป็นร้อยละ ๗๐ ของพื้นที่เพาะปลูก รองมาได้แก่พันธุ์ กข.๔๗ คิดเป็นร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่เพาะปลูก และพันธุ์อื่นๆได้แก่ กข.๓๑ , กข.๕๑ , กข.๖๑ คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่เพาะปลูก โดยใช้น้ำจากคลองชลประทานมีผลผลิตข้าวเฉลี่ยไร่ละ ๘๕๐ กิโลกรัม โดยมีรายละเอียดพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปีแยกเป็นรายหมู่บ้าน ตามความละเอียดตารางที่ ๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวนาปี ดังนี้

ตารางที่ ๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวนาปี ปีการเพาะปลูก ๒๕๕๘ – ๒๕๖0

ตำบลสนามคลี อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ปี หมู่ที่	เกษตรกร (ครัวเรือน)	๒๕๕๘		๒๕๕๙		๒๕๖๐	
		พท.ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	พท.ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	พท.ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)
๑	๑๑๑	๕๑๗๘	๘๕๐	๑๕๕๗	๘๕๐	๓๑๓๘	๘๕๐
๒	๑๒๗	๔๔๓๔	๘๕๐	๑๘๑๗	๘๕๐	๒๘๕๑	๘๕๐
๓	๑๔๒	๕๑๑๙	๘๕๐	๒๐๑๓	๘๕๐	๒๒๒๖	๘๕๐
๔	๑๔๘	๔๘๑๔	๘๕๐	๑๕๑๕	๘๕๐	๑๘๒๑	๘๕๐
๕	๑๒๒	๗๓๔๙	๘๕๐	๓๒๓๑	๘๕๐	๓๔๘๘	๘๕๐
๖	๑๑๒	๒๑๓๖	๘๕๐	๙๘๓	๘๕๐	๑๓๕๑	๘๕๐
รวม	๗๖๒	๒๓๐๓๗	๘๕๐	๑๑๒๐๔	๘๕๐	๑๖๐๖๕	๘๕๐

ที่มา:รายงานทะเบียนเกษตรกร ตำบลดอนมะสังข์ ปี ๒๕๕๗-๒๕๕๙

๒.) มะม่วง ตำบลสนามคลีมีเกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกมะม่วง จำนวนทั้งสิ้น ๒๖๕ ครัวเรือน พื้นที่เพาะปลูกมะม่วง จำนวน ๒,๓๕๒ ไร่ ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ส่วนใหญ่ร้อยละ ๒๐ นิยมปลูก มะม่วงพันธุ์เขียวเสวย ร้อยละ ๗๐ เป็นมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้ และร้อยละ ๑๐ เป็นมะม่วงพันธุ์โชคอนันต์ ,พันธุ์มันเดือนเก๋า จากการสำรวจข้อมูลในระดับตำบลพบว่า มีเกษตรกรจะปลูกมะม่วงแบบยกร่อง โดย ให้ผลผลิตแล้วจำนวน ๒,๓๕๒ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ ๘๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม ตามความละเอียดตารางที่ ๖ แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง แยกเป็นรายหมู่บ้าน ปีการเพาะปลูก ๒๕๕๘-๒๕๖๐ ดังนี้

ตารางที่ ๖ แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง ปีการเพาะปลูก ๒๕๕๘-๒๕๖๐

ปี หมู่ที่	เกษตรกร (ครัวเรือน)	๒๕๕๘		๒๕๕๙		๒๕๖๐	
		พท.ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	พท.ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	พท.ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)
๑	๒๔	๓๒	๑๐๐๐	๑๔๗	๑๐๐๐	๒๙๘	๑๐๐๐
๒	๑๗	-	-	๗๔	๑๐๐๐	๖๑	๑๐๐๐
๓	๒๓	-	-	๑๔๙	๑๐๐๐	๒๑๙	๑๐๐๐
๔	๘๓	๑๓	๑๐๐๐	๘๓๔	๑๐๐๐	๗๗๐	๑๐๐๐
๕	๑๕	-	-	๖๓	๑๐๐๐	๘๙	๑๐๐๐
๖	๑๐๓	๓๙	๑๐๐๐	๔๒๖	๑๐๐๐	๙๑๕	๑๐๐๐
รวม	๒๖๕	๘๕	๑๐๐๐	๑๗๒๒	๑๐๐๐	๒๓๕๒	๑๐๐๐

๓.) พืชผัก ตำบลสนามคลีมีการเพาะปลูกพืชผักที่สำคัญดังนี้

ตำบลสนามคลี มีเกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกพริกชี้หนู มะเขือ ถั่วฝักยาว และ บวบ พื้นที่เพาะปลูก จำนวน ๗๕ ไร่ ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ส่วนใหญ่นิยมปลูก พริกชี้หนู และ มะเขือโดยเกษตรกรจะเริ่มปลูกตั้งแต่เดือน มกราคม ถึงเดือน ธันวาคม ของทุกปี โดยให้ผลผลิตแล้ว จำนวน ๗๕ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ ๑๐๐๐ กิโลกรัม ตามความละเอียดตารางที่ ๗ แสดงพื้นที่ปลูกพริกชี้หนู แยกเป็นรายหมู่บ้าน ปีการเพาะปลูก ๒๕๕๘-๒๕๖๐ ดังนี้

ตารางที่ ๗ แสดงพื้นที่ปลูกพริกชี้หนู ปีการเพาะปลูก ๒๕๕๘-๒๕๖๐

ปี หมู่ที่	เกษตรกร (ครัวเรือน)	๒๕๕๘		๒๕๕๙		๒๕๖๐	
		พท.ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	พท.ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	พท.ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)
๑	๑	-	-	๐.๕๐	๑๐๐๐	๔.๕๐	๑๐๐๐
๓	๑	-	-	-	-	๑.๐๐	๑๐๐๐
๖	๑	-	-	๐.๗๕	๑๐๐๐	-	-
รวม	๒	-	-	๑.๒๕	๑๐๐๐	๕.๕๐	๑๐๐๐

ต้นทุนการผลิต

การผลิตพืชเศรษฐกิจของเกษตรกรตำบลสนามคลี ที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว , ไม้ผล , พืชผัก โดยมีรายละเอียดแสดงรายการและค่าใช้จ่ายในการผลิตพืช

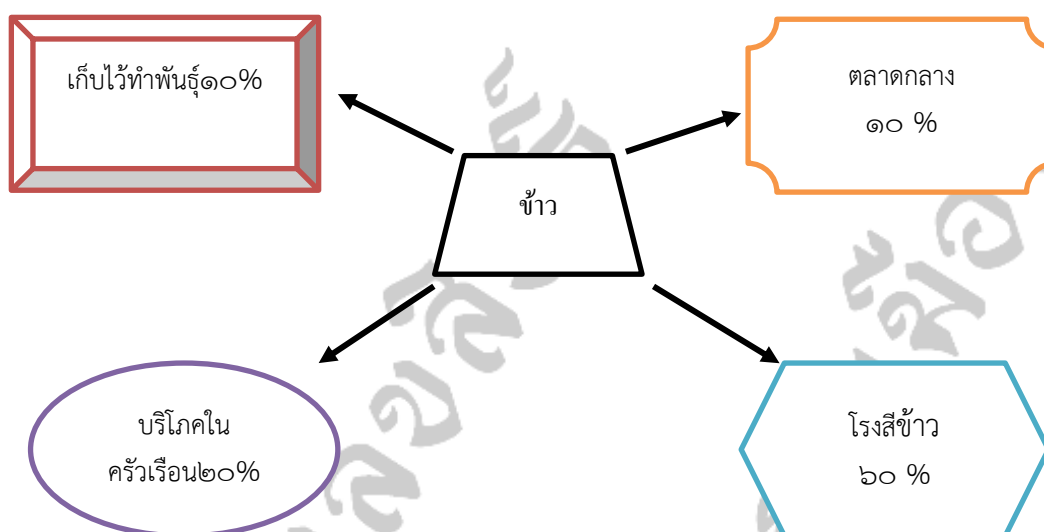
ตารางที่ ๖ แสดงรายการและค่าใช้จ่ายในการผลิตพืช

รายการ	ค่าใช้จ่ายในการผลิตแต่ละขั้นตอนของพืชแต่ละชนิด (บาท/ไร่)		
	ข้าว	มะม่วง	พืชผัก
การเตรียมดิน	๔๗๐	๘,๐๐๐	๔๐๐
ค่าเมล็ดพันธุ์	๔๕๐	๓,๐๐๐	๔๐๐
- สารกำจัดวัชพืช	๒๐๐	๒๐๐	-
- สารเคมีกำจัดแมลง / โรค	๔๕๐	๗๐๐	๔๕๐
- น้ำมัน	๓๐๐	๒๐๐	๓๖๐
- เกือบเกี่ยว/ขนส่ง	๕๐๐	๓๐๐	-
- ค่าเช่า	๗๐๐	-	๑,๐๐๐
- สารบั้งคืบ	-	๗๕๐	-
- ฟาง	-	-	๒๘๐
- ไม้ลวก	-	-	๙๐๐
- ปุ๋ยเคมี	๘๐๐	๒๐๐	๔๕๐
- อื่น ๆ	-	-	๓๐๐
ค่าแรงงาน	๔๐๐	๒๐๐	๑,๕๐๐
รวมต้นทุนทั้งสิ้น	๔,๒๗๐	๑๓,๕๕๐	๖,๐๔๐

◆ข้อมูลการตลาด (วิธีการตลาด: แหล่งรับซื้อผลผลิต)

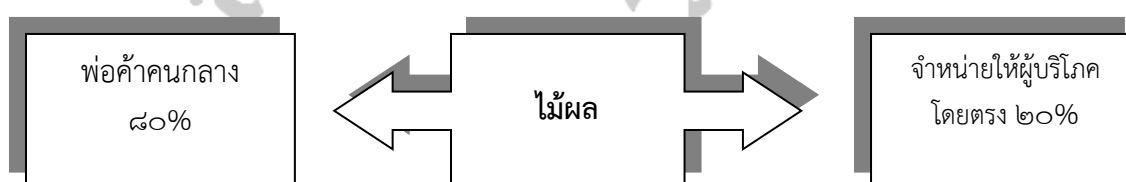
๑) วิธีการตลาดข้าว การจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกร โดยมีขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติดังนี้ หลังจากเกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตส่วนหนึ่งนำไปจำหน่ายให้กับโรงสีโดยตรง และบางส่วนเกษตรกรจะเก็บไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือน และเก็บไว้เป็นพันธุ์ข้าวในการปลูกข้าวในฤดูต่อไป

ภาพที่ ๑ แสดงวิธีการตลาดข้าวของตำบลสนามคลี

๒.) วิธีการตลาดไม้ผล เกษตรกรจะจำหน่ายผลผลิต โดยมีขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติดังนี้ เมื่อถึงช่วงที่ผลผลิตสามารถเก็บเกี่ยวได้จะมีพ่อค้าคนกลางจะมารับซื้อผลผลิตถึงหน้าสวนและบางส่วนเกษตรกรจะนำไปจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคในพื้นที่โดยตรง

ภาพที่ ๒ แสดงวิธีการตลาดไม้ผลของตำบลสนามคลี

๓.) วิธีการตลาดพืชผัก เกษตรกรจะจำหน่ายผลผลิต โดยมีขั้นตอนและรูปแบบดังภาพที่ ๓ แสดงวิธีการตลาดพืชผักของตำบลสนามคลี โดยมีขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติดังนี้ พ่อค้ารับซื้อที่แปลงเกษตรกรจำหน่ายต่อพ่อค้าคนกลาง จำหน่ายต่อพ่อค้าขายปลีกจึงถึงมือผู้บริโภค และเกษตรกร นำไปจำหน่ายเอง ราคาซื้อขายยึดราคาตลาดกรุงเทพมหานคร มีการจ่ายเงินวันเว้นวัน หรือตามแต่จะตกลงกัน

ภาพที่ ๓ แสดงวิธีการตลาดพืชผักของตำบลสนามคลี

บทที่ ๓

สถานการณ์ของชุมชน

๓.๑ ปัญหาของชุมชน(เรียงตามลำดับความสำคัญ)

กายภาพ	ชีวภาพ	เศรษฐกิจ	สังคม
๑. ด้านการผลิต			
๑.๑ พืช	๑. ผลผลิตต่ำ	๑. ต้นทุนการผลิตสูง	
	๒. โรคแมลงศัตรูพืช	๒. ขาดเงินทุน	
	๓. ไม่มีการปลูกพืชหมุนเวียน	๓. ค่าจ้างแรงงานสูง	
๒. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ			
๒.๑ ดิน	๑. ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ		
๒.๒ น้ำ	๒. ขาดการปรับปรุงบำรุงดิน		
	๓. ภัยธรรมชาติ (น้ำท่วม แล้ง)		
๓. ด้านการตลาด			
๓.๑ ราคา		๑. ราคาผลผลิตต่ำ	
๓.๒ แหล่งรับซื้อ		๒. ไม่มีแหล่งรับซื้อในพื้นที่	
๔. ด้านสังคม			
		๑. หนี้สินเกษตรกร	๑. วัยรุ่นมั่วสุม
		๒. ขาดอาชีพเสริมและมีรายได้ไม่ต่อเนื่อง	๒. ยาเสพติด
			๓. ค่าครองชีพสูง
			๔. สุขภาพไม่ดี
			๕. การรวมกลุ่มขาดกิจกรรมที่ต่อเนื่อง

๓.๒ ลำดับความสำคัญของปัญหาชุมชน

- ปัญหาความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ
- ปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพการเกษตรบางฤดู บางพื้นที่
- ขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพทางการเกษตร
- ขาดความรู้ด้านการจัดการ และพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร
- รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

๓.๓ แนวทางพัฒนาชุมชน

- ส่งเสริมและสนับสนุนการปรับปรุงบำรุงดิน
- เน้นการพัฒนาคุณภาพผลผลิต และประสิทธิภาพการผลิต ให้ได้ผลตอบแทนสูง มีคุณภาพ
- ส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ในด้านการผลิต การแปรรูป การจำหน่าย สินค้าเกษตร

ในพื้นที่ ลักษณะการมีส่วนร่วมของเกษตรกรให้มากที่สุด

ปศุสัตว์

- ส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้การจัดการไร่นาสวนผสมและเกษตรผสมผสานทั้ง ๓ ด้าน พืช ประมง
- ส่งเสริมและประสานงานจัดหาแหล่งน้ำขนาดเล็กในไร่นา
- ส่งเสริมการรวมกลุ่มติดต่อแหล่งงบประมาณสนับสนุนกลุ่ม

๓.๔ วิสัยทัศน์ของชุมชน

๑) ฝันของบุคคล

ชุมชนเป็นแหล่งผลิตข้าวคุณภาพดี และผลผลิตสูงไว้บริโภคและจำหน่าย รวมไปถึงเป็นแหล่งผลิตอาหารจากปศุสัตว์และประมงอย่างเพียงพอต่อการบริโภคในชุมชน และมีไว้จำหน่ายเพื่อให้เกิดรายได้อย่างต่อเนื่องตลอดปี รวมไปถึงชุมชนสามารถสร้างกระบวนการเรียนรู้ การวิเคราะห์ ระบบการผลิต ระบบการตลาด และตัดสินใจดำเนินการผลิตได้ในลักษณะการพึ่งตนเองและช่วยเหลือกันในกลุ่ม และมีกลุ่มการผลิตที่เข้มแข็ง และชุมชนจะมีแหล่งเงินทุนเพื่อใช้ในการผลิตของชุมชนเอง

๒) ฝันของชุมชน

๑. ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำได้เต็มที่
๒. มีอาชีพหลากหลาย (ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ประมง หัตถกรรม)
๓. มีตลาดรับซื้อผลผลิต
๔. ลดภาระหนี้สิน รายได้เพิ่มขึ้น
๕. เพิ่มจำนวนผลผลิต

๓) ฝันที่เป็นไปได้

๑. ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำ
๒. มีอาชีพที่หลากหลาย
๓. ตลาดนัดชุมชน
๔. เป็นแหล่งผลิตอาหารชุมชนเมือง
๕. เพิ่มจำนวนผลผลิต

บทที่ ๔

แนวทางการพัฒนาชุมชน

การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ โดยใช้เครื่อง SWOT Analysis

๑. จุดแข็ง (Strengths) ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายใน เป็นข้อดีที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในพื้นที่ เช่น การคมนาคม แหล่งน้ำ ความเข้มแข็งของเกษตรกร ฯลฯ ซึ่งผู้นำในพื้นที่สามารถนำเอาเรื่องนั้นๆมาทำการพัฒนาหรือส่งเสริมให้เกิดเป็นรูปธรรมได้ทันที โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยอื่นๆจากภายนอกตำบล

๒. จุดอ่อน (Weakness) จุดด้อยหรือจุดอ่อน ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายใน เป็นปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในพื้นที่ แต่สามารถที่จะนำมาพัฒนาหรือปรับปรุงร่วมกับสิ่งแวดล้อมหรือองค์ประกอบอื่นของตำบลได้

๓. โอกาส (Opportunity) เป็นปัจจัยภายนอก ที่เป็นผลจากสภาพแวดล้อมภายนอกของพื้นที่ที่สามารถสนับสนุนหรือเอื้อประโยชน์หรือส่งเสริมให้เกิดการดำเนินการพัฒนาพื้นที่ประสบผลสำเร็จของตำบล

๔. อุปสรรค (Threat) เป็นปัจจัยภายนอกที่เป็นข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอก ขัดขวางไม่ให้นดำเนินการในเรื่องที่จะต้องพัฒนาหรือส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของตำบล

S :Strengths(จุดแข็ง)	O :Opportunity(โอกาส)
๑. พื้นที่เหมาะสมต่อการทำการเกษตร	๑. ส่งเสริมสนับสนุนให้เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร
๒. พื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน	ผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช
๓. เกษตรกรมีทักษะและประสบการณ์ในการทำ การเกษตร	๒. ส่งเสริมและพัฒนากการผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐาน
๔. มีการส่งเสริมเพื่อเข้าสู่การผลิตระบบGAP	๓. การส่งเสริมการใช้นวัตกรรมทางการเกษตร
๕. การคมนาคมขนส่งสะดวก	๔. ส่งเสริมการผลิตแบบแปลงใหญ่
	๕. ส่งเสริมให้จัดตั้งกองทุนหมุนเวียนในการลงทุน การ
	ผลิตสินค้า
W :Weakness(จุดอ่อน)	T :Threat(อุปสรรค)
๑. ขาดการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมการเกษตร	๑. การแข่งขันของตลาดสินค้าเกษตรที่สูงขึ้น
๒. กลุ่มที่รวมกันแล้วขาดการทำกิจกรรมหรือที่การ ดำเนินกิจกรรมที่ไม่ต่อเนื่อง	๒. ราคาสินค้าเกษตรไม่คงที่ และต้นทุนการผลิตที่ สูงขึ้น
๓. เกษตรกรขาดองค์ความรู้ใหม่ๆในการพัฒนา อาชีพ	๓. สภาพภูมิอากาศ
๔. เกษตรกรขาดความรู้ด้านการตลาดและไม่มี วางแผนการผลิตสินค้า	๔. ภัยธรรมชาติ
๕. เกษตรกรใช้สารเคมีสูง มีการเผาตอซัง	๕. การเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่ชุมชนเมือง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ SWOT เป็นเครื่องมือ และได้จัดเรียงลำดับความสำคัญแล้ว สิ่งที่ได้จากการวิเคราะห์ TOWS matrix นั้นก็คือ

- กลยุทธ์ที่จะต้องดำเนินการ
- ประเด็นยุทธศาสตร์
- แผนงาน/โครงการที่จะต้องดำเนินการ

- เกณฑ์การตัดสินใจของผู้บริหาร
- เกณฑ์การควบคุม/ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น

และสามารถนำมากำหนดแนวทางพัฒนาตำบลได้ข้าง จากตารางเครื่องมือ TOWS Matrix ได้ดังนี้

SO : กลยุทธ์เชิงรุก (ใช้จุดแข็งเกาะกุมโอกาส)	WO : กลยุทธ์เชิงแก้ไข (เอาชนะจุดอ่อนโดยใช้โอกาส)
๑. ส่งเสริมพัฒนานวัตกรรมเกษตรอุตสาหกรรม	๑. สนับสนุนการสร้างทายาทเกษตรกร (YF)
๒. ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร	๒. เชื่อมโยงเครือข่ายชุมชน
๓. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวิถีเกษตร	๓. ยกระดับการจัดการองค์ความรู้ของชุมชน
๔. พัฒนาพื้นที่ให้เป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าและมีแหล่งรวบรวมสินค้าเพื่อการจำหน่าย	๔. สนับสนุนการ ยกระดับการทำการเกษตรปลอดภัย
๕. สนับสนุนให้มีการทำแผนการผลิตสินค้า	
ST : ยุทธศาสตร์เชิงป้องกัน (ใช้จุดแข็งหลีกเลี่ยงอุปสรรค)	WT : ยุทธศาสตร์เชิงรับ (ลดจุดอ่อนหลีกเลี่ยงอุปสรรค)
๑. ควบคุมคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน	๑. สนับสนุนการเข้าถึงระบบเตือนภัยชุมชน
๒. ส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร	๒. สร้างความเข้าใจเพื่อให้ชุมชนเห็นความสำคัญของ
๓. พัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรมืออาชีพ	การวางแผนการผลิต/การรวมกลุ่ม
๔. พัฒนาเกษตรกรมืออาชีพให้เป็นเกษตรกรต้นแบบ	๔. สร้างการรับรู้ในเรื่องความปลอดภัยของสุขภาพ
๕. เตรียมป้องกันปัญหาด้านค่าจ้างแรงงานสูง	และสิ่งแวดล้อม

ฉะนั้น แนวทางการพัฒนาตำบลดอนมะสังข์ ประกอบด้วย

๑. การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ข้าว ๑ กลุ่ม สมาชิก ๓๐ ราย พื้นที่ดำเนินการ ๓๐๐ ไร่
๒. การพัฒนาเกษตรกรจากกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ให้เป็นเกษตรกรมืออาชีพ จำนวน ๒๐ ราย
๓. การพัฒนาเกษตรกรมืออาชีพจากกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ให้เป็นเกษตรกรต้นแบบ จำนวน ๕ ราย
๔. การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวางแผนการผลิตแบบรายบุคคลและรายกลุ่ม
๕. การพัฒนาคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐานตรงกับความต้องการของตลาด
๖. การพัฒนาพื้นที่ให้เป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าและมีแหล่งรวบรวมสินค้าเพื่อการจำหน่าย
๗. การส่งเสริมให้เกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช
๘. การส่งเสริมให้เกษตรกรตระหนักถึงความสำคัญของการปรับปรุงบำรุงดิน การวิเคราะห์ดิน

และจากกรอบนโยบายที่รัฐบาลกำหนดให้ตามกระดาศ A๔ และแผนพัฒนาด้านการเกษตร ๒๐ ปีของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่เน้นการพัฒนาและนำองค์ความรู้/นวัตกรรม (Innovation) สมัยใหม่มาใช้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรให้เจริญและมีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น ในครั้งนี้คณะทำงานพัฒนาด้านการเกษตรระดับตำบล จึงได้สรุปแนวทางพัฒนาตำบลโดยการพิจารณาจากศักยภาพของพื้นที่ในด้านต่างๆ, ความเหมาะสมของที่ดิน และความเหมาะสมของที่ดินที่มีต่อการปลูกพืชแต่ละชนิด (Zoning By Agri-map) ได้ ดังนี้

๑. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำนวน ๑ โครงการ วงเงินงบประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย
 - ๑.๑ โครงการก่อสร้างตาดคอนกรีตคูส่งน้ำ
๒. ด้านเศรษฐกิจ จำนวน ๑ โครงการ วงเงินงบประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย

๒.๑ อาคารรวบรวมและคัดแยกผลผลิตทางการเกษตร(มะม่วง)

๓. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน ๓ โครงการ วงเงินงบประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย

๓.๑ โครงการฝึกอบรมการผลิตสารชีวภัณฑ์

๓.๒ โครงการปรับปรุงบำรุงดิน

๓.๓ โครงการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์

๔. ด้านอื่นๆ จำนวน ๓ โครงการ วงเงินงบประมาณ ๔๘๐,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย

๔.๑ โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวด้วยหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

๔.๒ โครงการส่งเสริมการผลิตมะม่วง ด้วยหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

๔.๓ โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนชนบท วงเงินงบประมาณ ๘๐,๐๐๐ บาท

โดยมีรายละเอียดจำแนกตามตารางที่แนบท้ายนี้

แผนพัฒนาด้านการเกษตรตำบลสนามคลี อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕

จำนวน ๗ โครงการ งบประมาณ ๓,๘๐๐,๐๐๐ บาท

ที่	ชื่อโครงการ	ปริมาณงาน (หน่วย)	เป้าหมาย (บาท)					หน่วยงานรับผิดชอบ
			๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำนวน ๑ โครงการ (วงเงินงบประมาณ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท)								
๑	โครงการก่อสร้างตาดคอนกรีตคูส่งน้ำ	ขนาดปากคูกว้าง ๒.๐๐ ม. ลึก ๑.๕ ม. ยาว ๔๐๐ ม.	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐				-อบต.สนามคลี -สนง.เกษตรอำเภอเมือง
ด้านเศรษฐกิจ จำนวน ๑ โครงการ (วงเงินงบประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท)								
๑	อาคารรวบรวมและคัดแยกผลผลิตทางการเกษตร (มะม่วง)		๑,๐๐๐,๐๐๐					-อบต.สนามคลี -สนง.เกษตรอำเภอเมือง
ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน ๓ โครงการ (วงเงินงบประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ บาท)								
๑	โครงการฝึกอบรมการผลิตสารชีวภัณฑ์	สมาชิก ศจช. ๓๐ ราย	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	-ศบกต.สนามคลี/ -อบต.สนามคลี -สนง.เกษตรอำเภอเมือง
ที่	ชื่อโครงการ	ปริมาณงาน (หน่วย)	เป้าหมาย (บาท)					หน่วยงานรับผิดชอบ
			๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	

๒	โครงการปรับปรุงบำรุงดิน	เกษตรกร ๓๐ ราย พื้นที่ ๓๐๐ ไร่	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	-ศบกต.สนามคลี/ -อบต.สนามคลี -สนง.เกษตรอำเภอเมือง
๓	โครงการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์	เกษตรกร ๓๐ ราย พื้นที่ ๓๐๐ ไร่	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	-ศบกต.สนามคลี/ -อบต.สนามคลี -สนง.เกษตรอำเภอเมือง
ด้านอื่นๆ จำนวน ๓ โครงการ (วงเงินงบประมาณ ๔๘๐,๐๐๐ บาท)								
๑	โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวด้วยหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)	เกษตรกร ๓๐ ราย พื้นที่ ๓๐๐ ไร่	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	-ศบกต.สนามคลี/ -อบต.สนามคลี -สนง.เกษตรอำเภอเมือง
๒	โครงการส่งเสริมการผลิตมะม่วง ด้วยหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)	เกษตรกร ๓๐ ราย พื้นที่ ๑๕๐ ไร่	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	-ศบกต.สนามคลี/ -อบต.สนามคลี -สนง.เกษตรอำเภอเมือง
๓	โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน	สมาชิก ๑๐ ราย	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	-ศบกต.สนามคลี/ -อบต.สนามคลี -สนง.เกษตรอำเภอเมือง